

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

MMZS

Deadline: 14-09-2020

Ontworpen door

5.1.2e

T (070)

M (31)

5.1.2e

Datum document

Kenmerk

1744781-210164-MEVA

Bijlage(n)

-

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft Voorbereiding BO bonden 15 september 2020
Vergaderdatum en tijd 15 september 2020, 17:00 – 18:00
Vergaderplaats Webex

Paraaf directeur

1 1 Aanleiding en doel overleg

Op 3 september had u een kennismaking met de vakbonden. Inhoudelijk ging het overleg vooral over 1. Persoonlijke beschermingsmiddelen en 2. Waardering van zorgprofessionals. Het overleg op 15 september is hierop een vervolg.

2 Deelnemers overleg

5.1.2e - 5.1.2e FNV
5.1.2e - 5.1.2e NU'91
5.1.2e - 5.1.2e NU'91
5.1.2e - 5.1.2e CNV zorg en welzijn
5.1.2e - 5.1.2e Federatie Beroepsorganisaties in de Zorg (FBZ)

Vanuit VWS schuiven aan:

5.1.2e - 5.1.5
5.1.2e - 5.1.2e MEVA
5.1.2e - 5.1.2e Arbeidsmarkt

3 Te bespreken punten

Het overleg is een vervolg op het overleg van 3 september. U heeft toegezegd verder te willen spreken over

1. Waardering van zorgprofessionals (gelet op de brief die die dag naar de Kamer zal gaan, verwachten we dat het gesprek vooral hierover zal gaan.
2. Persoonlijke beschermingsmiddelen

4 Advies en toelichting

Kenmerk
1744781-210164-MEVA

1. Breed pakket arbeidsmarkt

In de middag op Prinsjesdag wordt de brief met het brede pakket voor de arbeidsmarkt verzonden naar de Kamer en naar de bonden. Naar verwachting zal het overleg vooral hierover gaan.

Inhoud pakket op hoofdlijnen

- Er is grote waardering voor de uitzonderlijke inspanning van zorgprofessionals tijdens de COVID-19 uitbraak. Ook de komende periode zal, vanwege COVID-19, veel extra blijven vragen van zorgprofessionals. Dit is voor het kabinet aanleiding om ook voor 2021 extra budget beschikbaar te stellen, zodat in 2021 een bonus van netto 500 euro kan worden toegekend aan de zorgprofessionals van wie ook in de komende periode een uitzonderlijke inspanning wordt gevraagd. De kosten hiervoor bedragen 400 miljoen euro netto c.q 720 miljoen euro bruto inclusief eindheffing.
- Het is van belang dat professionals nu en in de toekomst graag gaan en blijven werken in de sector zorg en welzijn. Dit vraagt om een brede, intensieve en continue aanpak gericht op aantrekkelijk werken in de zorg. Om ervoor te zorgen dat een brede aanpak ook de komende jaren in geïntensiverde vorm voortgezet kan worden, stelt het kabinet de komende jaren aanvullende middelen beschikbaar oplopend tot 130 miljoen euro per jaar vanaf 2023. Bij deze aanpak ligt de focus op het verminderen van de werkdruk, meer loopbaanperspectief voor medewerkers, verbetering van contracten (betere roostering, grotere contractomvang) en meer regie en zeggenschap.
- Door jaarlijks de overheidsbijdrage in arbeidskostenontwikkeling (OVA) beschikbaar te stellen, maakt het kabinet een concurrerende salarisontwikkeling in de zorg mogelijk. De afgelopen drie jaar is bijna 5 miljard extra beschikbaar gesteld voor de salarissen in de zorg. De sociale partners hebben dit vertaald in cao-afspraken met gunstige loonstijgingen. De loonontwikkeling in de zorg is vergelijkbaar met die in de marktsector de lonen in andere sectoren. Het kabinet houdt vast aan deze systematiek¹. Tegelijkertijd realiseert het kabinet zich dat er meer specifieke knelpunten en kansen zijn die impact hebben op de instroom, het werkplezier en de waardering van zorgprofessionals. Om deze reden stelt het kabinet een onafhankelijke commissie aan die de mogelijke knelpunten en kansen – ook in de arbeidsvoorwaarden – analyseert en verschillende scenario's uitwerkt voor een volgende kabinetsformatie. De focus ligt op de volgende beroepen: huishoudelijke hulp, helpenden, verzorgenden en verpleegkundigen.

De inzet van de bonden is 1,5 miljard euro voor structurele loonsverhoging en 750 miljoen euro voor het bestrijden van werkdruk. Ze worden hierin ondersteund door oppositiepartijen GL, PvdA en SP. In de week van 1 september hebben de bonden hiervoor actie gevoerd.

Het pakket komt in beperkte mate tegemoet aan deze wens. Het nieuws over de bonus – als onderdeel van het pakket – was al eerder in de pers gekomen. De bonden zijn teleurgesteld.

¹ Zie ook voor uitgebreide toelichting: Tweede Kamer 2019-2020, Kamerstuk 25 295 nr. 503

Mogelijke reactie

Begrip voor de wens van de bonden

- We begrijpen de wens van de bonden, en dat het pakket niet tegemoet komt aan de wens voor extra middelen voor structurele loonsverhoging.
- Dat neemt niet weg dat we als kabinet wel degelijk extra investeren in het werken in de zorg.

Kenmerk
1744781-210164-MEVA

Waardering van zorgmedewerkers

- Veel zorgprofessionals hebben extra hard gewerkt vanwege COVID19.
- Om de waardering hiervoor uiting te geven heeft het kabinet besloten tot een bonus van 1.000 euro in 2020 en nog een tweede bonus van 500 euro in 2021. In totaal betekent dit 2,2 mld euro.
- Deze bonus is ter aanvulling op de middelen die met de OVA beschikbaar worden gesteld voor marktconforme loonsverhoging. In de afgelopen 3 jaar ging dit om een bedrag van 5 miljard euro.

Brede aanpak

- Waardering van zorgmedewerkers is onderdeel van een breder vraagstuk. Zorgmedewerkers willen graag meer loopbaanmogelijkheden, minder werkdruk en meer zeggenschap en regie. Dit vraagt om een brede aanpak.
- Met het actieprogramma *Werken in de zorg* hebben we de afgelopen periode gewerkt om de instroom in de sector te vergroten en om mensen te behouden. Hierop willen we kunnen voortbouwen. Daarom extra middelen in 2021 (20 mln euro) en middelen om ook na 2021 verder te gaan en te intensiveren (80 mln in 2022 en vanaf 2023 130 mln structureel).
- *[Eventueel en voor het geval het ter sprake wordt gebracht: voor een gesprek over het advies van de CNO – vooral over het versterken van zeggenschap – volgt op ambtelijk niveau nog een apart gesprek.*

Verkenning

- We realiseren dat dit pakket niet aan alle vragen beantwoordt en dat er nog meer specifieke knelpunten en kansen zijn die om actie vragen.
- Het kabinet heeft een verkenning (met de SER). Dit geeft de kans om het volgende kabinet (voor de formatietafel) gedragen en concrete richtingen mee te geven voor aan te pakken knelpunten en oplossingen.

2. Persoonlijke beschermingsmiddelen

In het vorige overleg brachten de bonden naar voren dat zorgmedewerkers nog vaak niet de autonomie hebben om zelf te besluiten om PBMs te gebruiken. Als oplossing (en daar zat ook een pijnpunt) stellen de bonden voor om de handreiking PBMs van de bonden veel meer aandacht te geven, of te verwerken in de RIVM richtlijnen. U heeft vervolgens aangegeven meer uit te willen zoeken, mede in het licht van de motie Jetten mbt testen.

Kenmerk
1744781-210164-MEVA

Mogelijke reactie

1. *Vershil tussen de handreiking van de bonden en RIVM richtlijnen tav autonomie van zorgprofessionals in keuze gebruik PBMs*

Er is geen verschil tussen beide. Het RIVM heeft uitgangspunten opgesteld voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen buiten het ziekenhuis. Dit zijn algemene uitgangspunten en zoals gebruikelijk is in de zorg geldt hiervoor dat deze uitgangspunten vragen om een nadere invulling per sector, rekening houdend met context en doelgroep. Ook geldt net als voor andere richtlijnen in de zorg dat als de specifieke situatie daarom vraagt, zorgmedewerkers op basis van hun professionele inzichten en ervaring beredeneerd kunnen afwijken van deze uitgangspunten. Dit is vanaf 1 mei expliciet verwoord in de uitgangspunten op de site van het RIVM. (In reactie op een motie van het lid Marijnissen c.s. waarin werd gevraagd meer ruimte te geven aan de professionele inschatting van zorgverleners bij het gebruiken van PBM is dit ook in de Kamerbrief van 19 mei 2020.

U kunt eventueel aangeven dat we willen kijken hoe we de informatie voorziening, bijv ook over LCH voorraden en beleid kunnen verbeteren.

2. *Invulling OMT advies + aanvullende motie Jetten mbt tot teste*

In de rapportage van 5.1.2e en in het OMT advies van 27 augustus jl. is geadviseerd om medewerkers en bewoners bij een besmetting in een verpleeghuis wekelijks te testen, wat in de kamerbrief van 1 september is overgenomen. Inmiddels is dit door Verenso en de NVAVG verwerkt in een nieuw behandeladvies. Op 2 september is de motie Jetten aangenomen waarin eveneens is gevraagd te onderzoeken of deze maatregel ook op andere sectoren, zoals de gehandicaptenzorg, ggz en onderdelen van de zorg thuis van toepassing is. Minister de Jonge gaat daarover binnenkort met de betrokken partijen in gesprek.

Overigens: De vakbonden worden – anders dan dit bestuurlijk overleg niet meegenomen in overleggen over PBMs. Wel de koepels en beroepsgroepen. De vakbonden zien dit graag anders.

3. *Meer aandacht voor handreiking bonden*

De handreiking van de bonden is genoemd in brieven aan de Tweede Kamer en bij de beantwoording van Kamervragen. Daarnaast is deze onder de aandacht gebracht van de veldpartijen in de langdurige zorg.

Ook VenVN heeft een handreiking opgesteld. VWS publiceert beide handreikingen niet op Rijksoverheid.nl. Het is aan de veldpartijen en professionals om te bepalen van welke handreiking ze gebruik maken. Wel kan toegezegd worden om de handreikingen nogmaals onder de aandacht van de veldpartijen te brengen.

Kenmerk
1744781-210164-MEVA

Overigens: de handreiking van VenVN is uitgebreider en bevat handvatten voor de praktijk, inclusief voor situaties wanneer afgeweken kan worden van de norm en PBM gebruikt kunnen worden. Deze geeft ook sectorspecifieke uitgangspunten en voorbeelden voor de verpleegzorg, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, wijkverpleging en jeugdgezondheidszorg.

5.1.2e)